

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ПРОГРАМА
фахового випробування
з педагогіки і психології для вступників
на основі вищої освіти,
здобутої за іншою спеціальністю

Вінниця - 2021

Програма фахового випробування з педагогіки і психології / Дровозюк Л. М., Клименко О. Ф., Бевз В. В., Токар Л. П. – Вінниця: Комунальний заклад вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2021 р.

Укладачі:

Дровозюк Л. М. - кандидат педагогічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;

Клименко О.Ф. – викладач вищої категорії, викладач-методист;

Бевз В. В.– викладач вищої категорії, викладач-методист;

Токар Л. П. – викладач першої категорії.

Рецензент:

Пісоцька Л. С. – кандидат педагогічних наук, доцент Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Програма обговорена і схвалена на засіданні кафедри шкільної педагогіки, психології та окремих методик (протокол № 7 від 17 лютого 2021 р.).

Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

_____ К.Ф.Войцехівський

« ____ » _____

ПРОГРАМА
фахового випробування
з педагогіки і психології для вступників
на основі вищої освіти,
здобутої за іншою спеціальністю

Пояснювальна записка

Сучасний етап розвитку системи освіти України характеризується її інтеграцією у світовий освітній простір. Процес супроводжується створенням нової її парадигми. Сьогодні освіта визначається державою як стратегічна основа розвитку особистості, суспільства, нації. Головною її метою є створення умов для розвитку і самореалізації кожної особистості як громадянина України. Тому пріоритетним напрямком державної політики в сучасній освіті є її особистісна орієнтація. У її реалізації важлива роль відводиться педагогу, який формує майбутній потенціал гуманного суспільства, і його професійній діяльності.

З урахуванням європейської практики організації контролю якості освіти визначальними стають тестові методи оцінювання у системі особистих навчальних досягнень студентів.

Програма розрахована на абітурієнтів, які будуть складати вступні іспити з навчальних дисциплін за напрямком підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта» галузі 0101 «Педагогічна освіта» для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю на основі ступенів бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, молодшого спеціаліста.

Програма тестового випробування з педагогіки і психології розроблена відповідно до «Правил прийому до Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу 2017 році» для вступників на основі ступенів бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, молодшого спеціаліста для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю.

Мета фахового випробування - визначити якість та обсяг знань вступників з обраного фаху, професійні уміння та навички, встановити фахову відповідність його рівня підготовки з визначених навчальних дисциплін вимогам освітньо-професійних програм підготовки бакалавра.

Завдання фахового випробування:

- виявити рівень теоретичної підготовки вступників з психології і педагогіки (з врахуванням державних стандартів освітньої галузі);
- встановити фактичний рівень підготовки фахівців на основі ступенів бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, молодшого спеціаліста для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю;
- виявити уміння застосовувати теоретичні знання з відповідних навчальних дисциплін в ході виконання тестових завдань;
- виявити психолого-педагогічну придатність особистості вступника до професійної діяльності та продовження навчання з метою здобуття другої вищої освіти за ступенем «бакалавр»

Навчальні дисципліни: педагогіка і психологія.

Форма проведення: *тестування.*

Тривалість: *не більше 3 академічних годин.*

Кількість тестів у білеті: *5 (трьох рівнів складності), 5 завдань, педагогічна ситуація*

Оцінювання: *тестові завдання оцінюються за 200 - бальною шкалою.*

Критерії оцінювання: *відповідь правильна – 10 балів,*

Відповідь неправильна – 0 балів

Система оцінювання:

Білеті включають тестові завдання трьох рівнів:

- тести з єдиною правильною відповіддю (закритого типу);
 - тести з кількома правильними відповідями (закритого типу)
 - тести на визначення відповідності, уточнення, доповнення тощо (відкритого та закритого типу);
- До пакету тестових завдань додаються відповіді на питання (ключі до тестових завдань).

Тестування може проводитись з групою, у якій не більше 30 вступників.

Перед початком тестового випробування зі вступниками проводиться інструктаж:

- уважно прочитати тестове завдання;
- вибрати правильну (правильні відповіді);
- відповідь записати чітко та розбірливо;
- робота виконується самостійно;
- в процесі тестового випробування забороняється спілкування абітурієнтів один з одним;
- виконана робота здається екзаменаційній комісії для перевірки;
- час виконання тестових завдань не повинен перевищувати трьох академічних години.

Зміст програми «Педагогіка»

1. Педагогіка як наука. Предмет педагогіки та її основні категорії.
2. Методологічні основи педагогіки. Галузі педагогічної науки.
3. Методи наукових досліджень у педагогіці.
4. Проблема мети в педагогіці, ієрархія цілей виховання.
5. Характеристика складових частин виховання.
6. Соціальна зумовленість мети виховання, її ідеологічні орієнтації на сучасному етапі розвитку держави.
7. Концепції національного виховання. Державний стандарт початкової освіти.
8. Поняття розвитку особистості, рушійні сили розвитку.
9. Спадковість, середовище й виховання в розвитку особистості.
10. Закони і закономірності становлення особистості.
11. Активність, діяльність, спілкування, їх функції в розвитку особистості.
12. Вікова періодизація в педагогіці.
13. Проблеми корекційної педагогіки, її актуальність в умовах екстремальної екології.
14. Інтеграція сучасної української освіти в європейський та світовий освітній простір.
15. Поняття про систему освіти і виховання в Україні. Законодавчі і нормативні документи про освіту.
16. Основні принципи побудови системи національної освіти України та її структура
17. Ланки освіти в сучасній Україні.
18. Народнопедагогічна основа побудови сучасних шкільних систем та педагогічних технологій.

Абітурієнт повинен знати:

- предмет педагогіки, її завдання та категорії;
- методологічні основи педагогіки;
- мету і завдання виховання;
- закони, концепції, інші нормативні документи про освіту та виховання;
- принципи побудови системи освіти України;
- поняття технологій навчання та виховання;
- галузі педагогічної науки;
- методи науково-педагогічних досліджень;
- напрями виховання та їх завдання;
- поняття особистості, джерела та механізми її розвитку;
- основи колекційної педагогіки;
- вікову періодизацію, різні підходи у педагогіці;
- особливості педагогічної діяльності, її структуру;

Абітурієнт повинен вміти:

- ефективно застосовувати теоретичні знання для всебічного і гармонійного розвитку особистості;

- визначати завдання формування особистості відповідно до особливостей її розвитку та віку;
- використовувати досвід та досягнення української народної та зарубіжної педагогіки;
- орієнтуватися в системі освіти;
- висловлювати власну думку, обґрунтовуючи її.

Зміст програми «Психологія»

1. Вступ до психології.
2. Методи психологічних досліджень.
3. Психіка та свідомість.
4. Особистість.
5. Діяльність.
6. Спілкування.
7. Міжособистісні взаємодії.
8. Відчуття.
9. Сприймання.
10. Увага.
11. Мислення.
12. Пам'ять.
13. Уява.
14. Емоції та почуття.
15. Воля.
16. Темперамент.
17. Характер.
18. Здібності.

Абітурієнт повинен знати:

- що таке психіка, психологія;
- методи науково-психологічних досліджень і вимоги до їх використання;
- показники свідомих дій;
- структуру особистості, показники рівня її розвитку;
- фактори, під впливом яких проходить формування особистості;
- суть діяльності, її і види, структурні компоненти, етапи та умови формування навичок;
- поняття про увагу, її прояви, види, властивості;
- поняття про пізнавальні психічні процеси, їх види, властивості;
- вікові та індивідуальні особливості уваги та пізнавальних психічних процесів;
- поняття про волю, етапи вольової дії, вольові якості особистості;
- поняття про емоції та почуття, їх види, форми прояву;
- поняття про характер, закономірності формування рис характеру;
- поняття про здібності, їх види, передумови та умови розвитку;
- поняття про темперамент, його види, показники визначення, їх врахування у навчально-виховній роботі.

Абітурієнт повинен вміти:

- виділяти головні суттєві ознаки психологічних понять, явищ;
- застосовувати набуті знання з курсу в практичній діяльності;
- обґрунтовувати важливі положення психології;
- критично оцінювати результати своєї роботи.

Критерії оцінювання знань

- **«180 – 200» балів** виставляється за відповідь студента, що містить глибокі теоретичні знання з поставленого питання, відповідь аргументована з наведенням прикладів, спостерігається послідовність, системність та логічність побудови суджень. Студент володіє науковою термінологією. Рівень практичного вирішення задач і ситуацій високий і обґрунтований, підтверджений теоретичними знаннями. Відповідь свідчить про високий рівень сформованості знань, умінь та навичок. Під час підготовки до відповіді студент використовував додаткову рекомендовану літературу - **“РЕКОМЕНДОВАНО”**.
- **«150 – 179» балів** виставляється студенту за знання основних термінів по темі, володіння основними поняттями та їх вживання у ході характеристики задачі або ситуації, але навчальні ситуації більшості вирішують на інтуїтивному рівні, аніж підкріплені практичними навичками. Студент володіє матеріалом у повному обсязі, але без належного глибокого опрацювання. Відтворення матеріалу частково – пошукове. Знання студента формуються лише на теоретичному рівні розуміння, без свідомого застосування знань на практиці, рішення задач та ситуацій носять декларативний характер без належної аргументації. Відтворення матеріалу репродуктивне - **“РЕКОМЕНДОВАНО”**.
- **«110 – 149» балів** – студент в більшості питань не може дати відповіді, але в основних поняттях розбирається і називає їх свідомо, вживає наукову термінологію, але не співвідносить її з реальними життєвими прикладами, рівень сформованості умінь та навичок на низькому рівні, відтворення матеріалу відбувається суто на репродуктивному рівні, вирішення задач і ситуацій без відриву від алгоритму - **“РЕКОМЕНДОВАНО”**.
- **«0 – 109» балів** студент не може дати жодної аргументованої відповіді, постійно плутає поняття і зовсім не може вирішити задачі або ситуації, навіть за алгоритмом. Відсутній взаємозв'язок між планом вираження і планом змісту. Відтворення матеріалу не відбувається навіть на репродуктивному рівні. Студент потребує додаткової підготовки за темою - **“НЕ РЕКОМЕНДОВАНО”**.
- **Мінімум – 110 балів**

(штамп вищого навчального закладу/
його підрозділу)

Спеціальність 012 «Дошкільна освіта»

Фаховий іспит

Навчальні дисципліни педагогіка і психологія

Примітка.

Підписувати, робити будь-які примітки, що розшифровують роботу, забороняється.

Білет № 1

РІВЕНЬ 1

Максимальний бал за окреме завдання -10

(правильну, на Вашу думку, відповідь позначте знаком «+»)

1. Основний метод психологічних досліджень це:

1	2	3
бесіда	тести	експеримент

2. Про який психічний процес іде мова у визначенні? *Це запам'ятання, збереження і при потребі відтворення попереднього життєвого досвіду*

1	2	3
відчуття	увага	пам'ять

3. Автор оригінальних систем сенсорного виховання дітей:

1	2	3
Ф.Фребель	М.Монтессорі	Р.Буре

4. Який принцип визначається як «золоте правило» дидактики?

1	2	3
принцип систематичності	принцип наочності	принцип доступності

РІВЕНЬ 2 _____

Максимальний бал за окреме завдання – 15

1 Закінчіть визначення:

психіка – це

2. Дайте визначення поняття:

пам'ять – це

3. Педагогіка – це:

- а) особлива сфера суспільної діяльності з виховання людини, частинами якої є освіта та навчання;
- б) наука про виховання людини;
- в) цілеспрямований та організований процес формування особистості.

а	
б	
в	

4. Початкова школа – це навчальний заклад:

- а) I-II ступеня;
- б) I ступеня;
- в) III ступеня.

а	
б	
в	

Законодавчі акти та нормативні документи

1. Конституція України, 28.06.1996
2. Конвенція ООН про права дитини. Прийнята та відкрита для ратифікації та приєднання резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї від 20.11.1989
3. Закон України від 23.05.1991 № 1060-XII „Про освіту“, зі змінами та доповненнями.
4. Закон України від 17.01.2002 № 2984-III "Про вищу освіту"
5. Закон України від 11.07.2001 № 262888-III „Про дошкільну освіту"
6. Закон України від 26.04.2001 №2402-111 „Про охорону дитинства", зі змінами та доповненнями
7. Указ Президенту України від 17.04.2002 №347/2002 „Про Національну доктрину розвитку освіти"
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 № 305 „Про затвердження положення про дошкільний навчальний заклад"
9. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (нова редакція). - К.2012 рік.
10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2001 №553 „Про затвердження Порядку державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів"
11. Наказ Міністерства освіти України від 30.12.1999 № 462 „Про затвердження орієнтовної інструкції з безпеки діяльності працівників дошкільного закладу під час навчально-виховного процесу"
12. Наказ Міністерства освіти України від 30.01.1998 № 32 „Про Інструкцію про ділову документацію в дошкільних закладах"
13. Наказ Міністерства освіти України від 02.06.1993 №161 "Про Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах"
14. Наказ Міністерства освіти України від 8.04.1993 № 93 "Про Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України"

Рекомендована література

1. Азаров Ю.П. Семейная педагогика: Педагогика любви и свободы. - М., 1993
2. Аквис Д.С. Отцовская любовь. - М., 1989
3. Алексеенко Т. Педагогична культура молоді сім'ї. - К., 1995
4. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. - К., 1998
5. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: Модульне навчання. - К., 1993
6. Артемова Л.В. Інтерактивні методи активізації навчальної роботи студентів. //Наукові записки НПУ ім. М.П.Драгоманова, Випуск 2. - К.,

1993

7. Бех І.Г. Особитісно зорієнтоване виховання. - К., 1998
8. Беленька Г.В. Інтерактивні прийоми викладання навчальної дисципліни у вищій школі. - К., 2003
9. Болубаш Я.Я, Організація навчального процесу вищих закладах освіти. - К., 1997
10. Бондар В.І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів, - К., 1996
11. Бондар В.І. Теорія і практика модульного навчання у вищих навчальних закладах освіти. - К., 1996
12. Ващенко Г. Загальні методи навчання; Підручник для педагогів. - К., 1997
13. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність. - К. 1997.
14. Коломінський Н. Л. Психологія педагогічного менеджменту. - К., 1996
15. Красовицький М.Ю. Практична педагогіка виховання. - Київ - Івано-Франківськ, 2000
16. Лихачев Б.Т, Педагогіка. Курс лекцій: Учебное пособие для студентов пед.учебных заведений, слушателей ИПК и ФПК. - М., 1999
17. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. - К., 2001
18. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології: Навчальний посібник. - К., 2000
19. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системы образования. - М., 2000
20. Радугин А. А. Психология и педагогика: Учебное пособие. - М., 1996.
21. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. - К., 1979
22. Титаренко Т.М. Хлопчики і дівчатка: Психологічне становлення індивідуальності. - К., 1989
23. Удосконалення професійної підготовки спеціалістів дошкільного профілю. /Упор. Артемова Л.В., Лисенко Н.В. - К., 1996.
24. Фіцула М.М. Педагогіка. Навчальний посібник. - Тернопіль, 1997